

Spolufinancováno
Evropskou unií

Závěrečná zpráva z realizace poradenského programu obce Dvorce Poradenský program 9

Aktivity v oblasti prevence kriminality a bezpečí

Tento materiál vznikl v rámci realizace projektu „Rozvoj systémů pro sociální začleňování“ r. č. projektu CZ.03.02.02/00/22_004/0000366.

Obsah

ČÁST 1	3
INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN	3
OBDOBÍ REALIZACE	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LOKALITĚ	3
ANOTACE PROGRAMU	3
VÝCHODISKA VÝBĚRU PORADENSKÉHO PROGRAMU A ZÁKLADNÍ POPIS PROBLÉMŮ A JEJICH PŘÍČIN, KTERÉ MÁ PROGRAM ZA CÍL ŘEŠIT	4
CÍLE PORADENSKÉHO PROGRAMU	4
PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM REALIZACE	5
POPIS VÝSTUPŮ PROGRAMU	6
POPIS VÝCHOZÍHO STAVU LOKALITY V KONTEXTU PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	7
.....	10
ČÁST 2	10
PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU	10
.....	15
ČÁST 3	15
VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU	15
VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	15
VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ VÝSTUPŮ A CÍLŮ PROGRAMU	19
VYHODNOCENÍ A SHRUTÍ CELKOVÉHO PŘÍNOSU PROGRAMU NA LOKALITU, DLE ZÁVĚREČNÉHO POSOUZENÍ NAPLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ DANÉHO PROGRAMU	20
DALŠÍ MOŽNÝ PLÁN SPOLUPRÁCE	21
SEZNAM ZKRATEK	22

ČÁST 1

INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN

Období realizace

Duben 2023–červenec 2024

Základní údaje o lokalitě

Ve Dvorcích nejsou žádné prostorově vymezené části obce s chybějící infrastrukturou (tzv. getta nebo špatné čtvrti). Přesto se však obec potýká s problematikou chudoby a sociálního vyloučení, která je však specificky rozprostřena dle vlastnické struktury objektů téměř po celé obci.

Dle naší typologie tak rozlišujeme ve Dvorcích jen některé prostorově vymezené lokality, konkrétně několik objektů typu A1 – Sociálně vyloučený rodinný dům a typu B1 – Sociálně vyloučený bytový dům. Celkový součet těchto objektů, v kombinaci s dalšími faktory a jejich podílem na populaci obce, pak umožňuje vymezení části obce jako oblasti se zvýšenou koncentrací sociálního vyloučení (OZKSV).

Sociální vyloučení u obyvatel ve Dvorcích můžeme spatřovat zejména v materiální chudobě a závislosti na dávkách pomoci v hmotné nouzi. S tím souvisí také dlouhodobá nezaměstnanost CS. Významným problémem je i míra zadlužení, což je rovněž překážka pro hledání pracovního uplatnění a zejména pak výskyt rizikových projevů chování a kriminalita. Jako nedostatečná je místními aktéry také vnímána nízká úroveň finančních gramotnosti.

Anotace programu

Díky poradenskému programu Aktivity v oblasti prevence kriminality a bezpečí bude v území poskytnutá podpora při koncepčním nastavení při řešení problematiky závislosti na návykových látkách u cílové skupiny, mapování situace, vyhodnocování rizik a komunikaci tématu s cílovou skupinou a veřejností. Dále při zajišťování vnitřních i vnějších zdrojů, hledání odborníků na danou problematiku a celkovou koordinaci jednotlivých aktérů tak, abychom zajistili maximální dopad v území. Podpora bude zaměřená na předcházení rizikového chování u dětí a mladých dospělých včetně možnosti zajištění potřebné infrastruktury a poradenství v dotačních příležitostech.

Východiska výběru poradenského programu a základní popis problémů a jejich příčin, které má program za cíl řešit

Řešení problematiky bezpečnosti a prevence kriminality je prioritním tématem spolupráce obce a Agentury. Problémy a potřeby jsou popsány v dokumentech, které v rámci spolupráce vznikly: Tematický akční plán pro oblast prevence a bezpečnosti 2020–2022 a Plán sociálního začleňování obce Dvorce 2022–2025 ([e_download.php \(obecdvorce.cz\)](http://e_download.php (obecdvorce.cz))).

Zde byly identifikovány především problémy závislosti CS na návykových látkách a sázení.

Problematikou závislostí konkrétně u mládeže, se zabývá také Plán prevence kriminality 2022–2025. Téma bylo akcentováno v rámci analýzy pocitu bezpečí (Bezpečnostní analýza 2021 Dvorce). Problém byl tematizován také na jednání zastupitelstva obce Dvorce. Z rozhovorů aktérů v lokalitě vyplynula potřeba řešení problematiky závislostí v území.

Z těchto výše uvedených důvodů byl vybrán právě poradenský program č. 9 Aktivity v oblasti prevence kriminality a bezpečnosti, konkrétně zaměřený na problematiku závislostí u starších dětí a mladých dospělých.

Cíle poradenského programu

Jsou uvedena pouze opatření v přímém vztahu s PP, není účelem uvádět všechna opatření ve vztahu k tématu.

Strategie intervence ¹	Prevence kriminality a bezpečnost
Obecný cíl 1	Zvýšit pocit bezpečí ve Dvorcích
Specifický cíl 1.1	Snížit výskyt projevů rizikového chování u CS
Opatření 1.1.5	Navázání spolupráce s NNO k řešení závislostí CS

1. Dlouhodobé cíle

Cíl 1 Obec zavede koncepční přístup pro řešení problému užívání návykových látek

2. Specifické cíle

Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí

Cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území

¹ jedná se o cíle a opatření PSZ ve vztahu k poradenskému programu

Předpokládaný harmonogram realizace

Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí

- Výstup: Koncepce prevence rizikového chování CS

Pořadí kroků	Popis	Časový rámec	Tým/ odpovědnost
1	Sestavení multidisciplinárního týmu	Květen 2023	ASZ, vedení obce
2	Definování priorit/ cílů poradenského programu. Vzájemné odsouhlasení nastavení poradenského programu.	Květen 2023	MDT
3	Analýza místních a vnějších zdrojů. Hledání materiálních a personálních zdrojů v území	Květen–červen 2023	MDT
4	Zapojení aktérů a využití jejich potenciálu	Průběžně	MDT, včetně aktérů
5	Sběr dat z území, vyhodnocení (možný výzkum, seminář k práci s daty). Výzkum. Seminář práce s daty. Sběr podkladů pro koncepci (mapování potřeb/problémů, návrh cílů a opatření)	Červen–říjen 2023	MDT, místní aktéři
6	Zpracování koncepce	Říjen 2023–březen 2024	MDT
7	Průběžné sledování vývoje situace v území, sběr dat	Průběžně	MDT, místní aktéři
8	Vyhodnocení koncepce, aktualizace	Červen–červenec 2024	MDT
9	Navázání spolupráce s NNO	Průběžně	MDT, vedení obce
10	Hledání finančních zdrojů pro realizaci aktivit (v návaznosti na koncepci obce). Vyhledávání vhodných dotačních titulů. Financování aktivit z rozpočtu obce, školy	Průběžně	MDT, vedení obce
11	Přenos zkušeností a dobrých praxí z jiných lokalit	Průběžně	ASZ, MDT

Cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území

- Výstup: komunikační strategie obce

Pořadí kroků	Popis	Časový rámec	Tým/ odpovědnost
1	Analýza současného stavu (vč. Analýzy vnitřních a vnějších zdrojů)	Květen 2023	Multidisciplinární tým (MDT)
2	Zapojení aktérů a využití jejich potenciálu	Květen 2023	EX, vedení obce
3	Vzdělávací aktivity (vč. přenosu dobrých praxí)	Průběžně	EX/ případně externí odborníci
4	Nastavení komunikačních aktivit směrem k CS, veřejnosti, vedení obce	Do srpen 2024	MDT
5	Zpracování aktivit do koncepce	Průběžně	MDT
6	Ověření funkčnosti nastavených aktivit	Leden–červen 2024	MDT

Popis výstupů programu

- Vytvoření multidisciplinárního týmu (MDT): Byl sestaven tým složený z relevantních aktérů v oblasti prevence rizikového chování, včetně zástupců obce, Agentury pro sociální začleňování (ASZ), adiktologa a metodika prevence z Pedagogicko-psychologické poradny Bruntál.
- Plán prevence rizikových projevů chování: Hlavním výstupem programu je zpracování strategického dokumentu – plánu prevence rizikového chování. Tento dokument byl průběžně připravován a konzultován s experty ASZ a dalšími místními aktéry.
- Akční plán prevence rizikových projevů chování cílové skupiny (CS): Tento plán byl připomínkován a konzultován s experty ASZ jako součást širšího plánu prevence rizikového chování.
- Síť aktérů v oblasti řešení závislostí: Došlo k navázání spolupráce mezi různými aktéry v území, včetně zapojení adiktologa a metodika prevence z PPP Bruntál.
- Systém funkční komunikace problematiky v území: Byly nastaveny komunikační kanály mezi jednotlivými aktéry, probíhala pravidelná setkání MDT a konzultace s místními aktéry.
- Analýza místních zdrojů a potřeb: Proběhla jednání s místními aktéry v rámci analýzy potřeb a místních zdrojů.
- Zvýšení kompetencí v oblasti prevence: Proběhlo setkání asistentů prevence kriminality (APK) z různých lokalit, zaměřené na síťování a realizaci preventivních aktivit pro děti a mládež.
- Nastavení spolupráce s OSPOD Bruntál: Bylo naplánováno jednání k nastavení spolupráce a možnostem řešení problémů v území.
- Zapojení do širších aktivit prevence: Účast na setkání APK v Ostravě v rámci širšího projektu s cílem přenosu dobré praxe do lokality.

Tyto výstupy směřují k naplnění hlavních cílů programu, kterými jsou vytvoření funkční sítě aktérů v oblasti řešení závislostí a vytvoření systému funkční komunikace problematiky v území.

Zároveň přispívají k dlouhodobému cíli zavedení koncepčního přístupu obce k řešení problému užívání návykových látek.

Popis výchozího stavu lokality v kontextu plnění kritérií sociálního začleňování

V popisech problému v Plánu sociálního začleňování obce Dvorce 2022–2025 je definován problém závislost CS na návykových látkách a sázení.

Partneři uvedli, že: *návykové látky jsou dostupné, sázení je možné i prostřednictvím internetu, a tudíž dostupnější široké skupině obyvatel. Příčinou je také fakt, že se (zejména mladí lidé) nudí, nemají zájem o aktivní trávení volného času, případně chybí vhodné zázemí pro aktivní trávení volného času a chybějící kapacity zabývající se prevencí. Příčinou je také snaha CS o začlenění do určité skupiny (potřeba „někam patřit“), ale také zvědavost. Mnozí rodiče jsou k drogám benevolentní, a také díky tomu se stávají „normou“.*

S tím souvisí také trávení volného času CS, kdy se zejména mladiství shlukují na náměstí, u čističky odpadních vod, Údolíčko, kde často dochází k požívání alkoholu, drog, páchání přestupků či trestných činů a chybějící kapacity zabývající se prevencí.

Z Plánu prevence kriminality 2022–2025 vyplývá, že v současné době je vnímána z pohledu bezpečnosti a veřejného pořádku jako nejpalčivější problematika mládeže, respektive nežádoucí projevy mládeže v podobě narušování občanského soužití, vandalismu, drogové problematiky apod.

Čím dál více mladých se potýká s nějakou formou závislosti, často na tvrdých drogách, gamblerství, mnoho jich je zadluženo, objevuje se mezi nimi lichva a drobná kriminalita.

V rámci analýzy pocitu bezpečí (Bezpečnostní analýza 2021 Dvorce) bylo respondenty vnímáno poměrně velké nebezpečí ohrožení dětí a mladistvých právě užíváním drog, alkoholu a kouření.

Název kritéria: Prevence rizikového chování	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevenci rizikového chování.	ČÁSTEČNĚ plněno. Existuje pracovní skupina, ale není řešeno celé spektrum oblastí, jež zahrnuje prevence kriminality a rizikového chování.
V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování CS a jeho projevů.	ČÁSTEČNĚ plněno. Sběr informací není pravidelný a není komplexní.
V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování a jeho projevů ve členění dle specifických cílových skupin (osoby opouštějící VTOS, osoby opouštějící institucionální výchovu, děti a mládež apod.).	ČÁSTEČNĚ plněno. Sběr informací není pravidelný a není komplexní.
Obec cíleně zapojuje relevantní aktéry v území při zjišťování potřeb cílových skupin.	ČÁSTEČNĚ plněno. Nejsou zapojování všichni relevantní aktéři.
Obec má vytvořenou síť spolupracujících aktérů, jejíž fungování je formálně ukotveno (jsou definovány role aktérů, způsob komunikace mezi aktéry, četnost setkávání apod.).	NE, neplněno

Obec zapojuje všechny relevantní aktéry v lokalitě do tvorby opatření/ návrhu aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	NE, neplněno
Obec má pravidelně aktualizovaný přehled o realizaci aktivit prevence rizikového chování na daném území.	NE, neplněno
Obec zapojuje osoby z CS ke zjišťování jejich potřeb.	NE, neplněno
Název kritéria: Prevence rizikového chování	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec zapojuje/ podporuje osoby z CS do tvorby/ při realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	NE, neplněno
Obec má vyčleněný úvazek terénního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování, který aktivně vykonává monitoring výskytu rizikového chování v území.	NE, neplněno
Obec má vyčleněný úvazek ambulantního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování se zaměřením na specifické cílové skupiny (osoby opouštějící VTOS, osoby opouštějící institucionální výchovu apod.).	NE, neplněno
Obec sama organizuje aktivity podporující prevenci rizikového chování zaměřené na specifické cílové skupiny.	NE, neplněno
Obec využívá vlastní prostředky k podpoře aktérů v lokalitě při realizaci aktivit směřujících k prevenci rizikového chování. Například: příspěvky a dotace, materiální podpora.	ANO, dotační podpora jednotlivých spolků z rozpočtu obce
Obec využívá vlastní prostředky k podpoře cílových skupin. Například: zvýhodnění specifických CS při přístupu k sportovním, kulturním a společenským akcím, materiální či finanční podpora CS, při realizaci svépomocně organizovaných aktivit.	Ano, plněno průběžně
Obec aktivně využívá nástroje k motivaci cílových skupin k jejich zapojení se do realizovaných aktivit/ opatření v oblasti prevence rizikového chování.	NE, neplněno
Název kritéria: Prevence kriminality a podpora sousedského soužití	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji prevence kriminality na svém území.	ANO, plněno
V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevence kriminality.	ANO, plněno
Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality všechny relevantní aktéry v území.	ČÁSTEČNĚ plněno. Existuje pracovní skupina, ale není řešeno celé spektrum oblastí, jež zahrnuje prevence kriminality.
Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality zástupce cílových skupin.	Částečné plnění. Nejsou zapojováni všichni relevantní aktéři
Obec má zpracovanou strategii prevence kriminality, která reaguje na problémy v území.	ANO, plněno

Obec má zřízenou pozici asistenta prevence kriminality/ domovníka preventisty.	NE, neplněno
Obec zaměstnává na pozicích APK/ DP osoby z cílové skupiny.	ANO, plněno
Obec pravidelně sleduje a vyhodnocuje vzdělávací potřeby APK/ DP (případně dalších pracovníků v oblasti prevence kriminality), včetně zajištění odpovídajícího vzdělávání pro tyto osoby.	ČÁSTEČNĚ plněno.
Obec vyčlenila prostory pro řešení sousedských sporů, občanského soužití a mezilidských vztahů (včetně zajištění podpory mediace sporů).	ANO, plněno
Obec finančně, materiálně nebo metodicky podporuje aktivity, jako např. sousedská setkání, komunitní akce, schůze. Aktivně komunikuje se zástupci komunity.	NE, neplněno
Obec zapojuje osoby ze SVL do participativních procesů a usiluje o jejich zapojení a spoluúčasti na připravovaných a realizovaných řešeních.	NE, neplněno

ČÁST 2

PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU

	Název a typ realizovaných aktivit	Uveďte vazbu aktivity na plnění cíle či kritéria (číslo cíle či kritéria)	Stručný popis aktivity a jejího přínosu. Je-li to relevantní, uveďte konkrétní výstupy, či výsledky aktivity
duben 2023 až červen 2023	Sestavení multidisciplinárního týmu	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí	Multidisciplinární tým byl sestaven z relevantních aktérů v území. Zapojení byli zástupci obce, MŠ a ZŠ, APK, manažer prevence kriminality, místní spolky, zástupci ASZ. První jednání proběhlo 16.5.2023.
	Definování priorit /cílů poradenského programu. Vzájemné odsouhlasení nastavení poradenského programu.	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí	Na jednání MDT 16.5. byly definovány priority/cíle poradenského programu a bylo odsouhlaseno jeho nastavení.
	Komunikační strategie	Cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	Proběhly jednání s vedením obce k nastavení poradenského programu v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Proběhly interní mikrotým Agentury (14.4., 28.4.) a 1. MDT v území (16.5.). Proběhla jednání s místními aktéry v rámci analýzy potřeb a místních zdrojů (24.4.).
	Komunikační strategie	Cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	V průběhu měsíce probíhala příprava setkání multidisciplinárního týmu. K tomuto proběhl 15.5. interní mikrotým a 16.5. setkání MDT. Byly připravovány potřebné dokumenty.
	Komunikační strategie	Cíl 1.2 Vytvořit systém funkční	22.6. proběhlo setkání multidisciplinárního týmu k poradenskému programu. Byla diskutována

		komunikace problematiky v území	aktuální situace v území. Setkání se účastnil adiktolog a metodik prevence PPP Bruntál.
--	--	---------------------------------	---

Komentář experta:

Aktivity realizované v počáteční fázi poradenského programu v obci Dvorce vykazují systematický a komplexní přístup k řešení problematiky prevence kriminality a bezpečnosti. Pozitivně jsou hodnoceny následující aspekty, tj. analýzu potřeb a místních zdrojů a rozsah zapojení odborníků, konkrétně účast adiktologa a metodika prevence z PPP Bruntál přináší odbornou expertizu do procesu. Pro návazné fáze programu je doporučeno rozšířit zapojení dalších relevantních aktérů, včetně zástupců cílové skupiny, propojit aktivity s existujícími strategickými dokumenty obce a věnovat pozornost vytvoření udržitelných mechanismů pro dlouhodobé fungování vytvořených struktur.

Pro oblast komunikace je rovněž plánováno využití opory ve strategických dokumentech obce, jedná se o Strategii komunikace s veřejností obce Dvorce a Místní komunikační plán Dvorce (ASZ). Dokumenty obsahují analýzu komunikačních zdrojů v území a doporučení, na co se v komunikaci zaměřit.

V Plánu prevence rizikového chování bude uveden odkaz k využití právě těchto dokumentů při komunikaci v území.

Období	Název a typ realizovaných aktivit	Uveďte vazbu aktivity na plnění cíle či kritéria (číslo cíle či kritéria)	Stručný popis aktivity a jejího přínosu. Je-li to relevantní, uveďte konkrétní výstupy, či výsledky aktivity
červen 2023 až prosinec 2023	Analýza místních a vnějších zdrojů	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	Analýza místních a vnějších zdrojů proběhla jak na úrovni jednání MDT, kde byly diskutovány možnosti zapojení stávajících aktérů v území, tak potřeby zajištění vnějších kapacit. Dále pak byly analyzovány dokumenty k zmapování sítě v oblasti. Výstupy byly použity pro Plán prevence rizikových projevů ve dvorcích. V oblasti komunikace (cíl 1.2) byly zmapovány zdroje a možnosti. K tomuto byly využity dokumenty obce Strategie komunikace s veřejností pro obec Dvorce a Místní komunikační plán obce Dvorce. Další potup se bude řídit těmito dokumenty.
	Zapojení aktérů a využití jejich potenciálu.	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace	Probíhá průběžně. Na jednání MDT 22.6. byl přizván adiktolog a metodik prevence PPP Bruntál. V případě potřeby byla dohodnutá možná spolupráce v rámci konzultací. V rámci příprav Plánu prevence rizikových projevů chování byly stanoveny možnosti zapojení dalších aktérů, zejména ZŠ, APK. Výstupy byly

	problematiky v území	použity pro Plán prevence rizikových projevů ve Dvorcích.
Sběr dat z území, vyhodnocení (možný výzkum, seminář k práci s daty)	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí	V rámci jednání MDT a individuálních konzultací proběhl sběr potřebných dat v území (v termínech 22.6.2023, 13.10.2023 – MDT, 24.4. 2023 konzultace s vedením školy a starostou obce). Byl zpracován Analytický podklad (ASZ), data byla využita při tvorbě Plánu prevence rizikového chování ve Dvorcích, další výzkum ani seminář k práci s daty realizován nebyl. 22.3.2024 proběhlo jednání LP, kde byly definovány další potřeby, což bylo zohledněno v aktualizaci Plánu prevence rizikového chování ve Dvorcích.
Zpracování koncepce	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	Byl zpracován Plán prevence rizikových projevů ve Dvorcích. Na základě výstupu z jednání LP (22.3.2024) proběhla jeho aktualizace – byly doplánovány potřebné aktivity.
Průběžné sledování vývoje situace v území, sběr dat	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí	Probíhá průběžně, dle potřeb.
Plán prevence rizikového chování	Cíl 1.1 Vytvoření funkční sítě aktérů v oblasti řešení závislostí	Probíhá zpracování strategického dokumentu – plánu prevence rizikového chování. Proběhlo setkání MDT (13.10.2023) - předmětem setkání byl zejména vznik dokumentu, nastavení vhodných opatření, spolupráce jednotlivých partnerů v území.

Komentář experta:

Výstupy analýzy MDT byly přímo implementovány do Plánu prevence rizikových projevů ve Dvorcích. Komunikační strategie obce se opírá o dva klíčové dokumenty: "Strategie komunikace s veřejností" a "Místní komunikační plán obce Dvorce". Zapojení aktérů probíhá průběžně a systematicky. Součinně byly identifikovány možnosti zapojení dalších klíčových aktérů, zejména základní školy a Asistentů prevence kriminality (APK).

Sběr a analýza dat představují další pilíř celého procesu. Data byla shromažďována prostřednictvím jednání MDT a individuálních konzultací. Na základě těchto dat byl zpracován Analytický podklad (ASZ), který posloužil jako základ pro tvorbu Plánu prevence rizikového chování. Významným milníkem bylo jednání Lokálního partnerství, které definovalo další potřeby v oblasti. Paralelně s tímto probíhá kontinuální monitorování situace v území a sběr dat dle aktuálních potřeb.

leden 2024 až červen 2024	Realizace a ověření funkčnosti nastavených aktivit	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí a cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	Plné ověření funkčnosti nastavených opatření bude realizováno od září 2024. V období probíhaly dílčí aktivity (ověření možnosti a potřebnosti realizace sociální práce na obci, jednání k nastavení větší spolupráce se sociálním odborem města Bruntál).
	Vyhodnocení koncepce, aktualizace a	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	Plán prevence rizikových projevů chování byl doplněn v průběhu období aktualizován s ohledem na výstupy jednání LP a nově definované potřeby v území.
	Navázání spolupráce s NNO	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí	DOPOSUD NESPLNĚNO – byly řešeny dílčí aktivity a možnosti podpory CS – rozvoj sociální práce na obci (v rámci dalších činností v lokalitě – KA1), proběhlo jednání se sociálním odborem města Bruntál – možnost pravidelného působení sociálního pracovníka přímo ve Dvorcích, bylo dohodnut jednání k nastavení/zefektivnění spolupráce mezi obci, ZŠ Dvorce a OSPOD Bruntál (bylo odloženo v důvodů povodní) (KA1).
	Hledání finančních zdrojů pro realizaci aktivit (v návaznosti na koncepci obce)	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí	Probíhá průběžně. V době realizace poradenského programu bylo v obci vybudováno workoutové hřiště v areálu TURISTCENTRA Dvorce, což přispěje k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času CS. Byla zpracována Ideová studie využití lesoparku k volnočasovým aktivitám.
	Přenos zkušeností a dobrých praxí z jiných lokalit	Cíl 1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí	Probíhá průběžně. Asistenti prevence kriminality se účastnili workshopu „Setkání APK“, které proběhlo 4.6.2024 v Ostravě, zaměřeného na práci s dětmi a mládeží, realizace preventivních aktivit apod.
	Vzdělávací aktivity (vč. Přenosu dobrých praxí)	Cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	Doposud vzdělávání neproběhlo. Zástupci MDT se budou účastnit plánovaného workshopu „Komunikace sociálních a bezpečnostních témat a Britská expertíza při komunikačních řešeních poplašných zpráv a dezinformací (původní termín

			byl z důvodu povodní zrušen, nový termín bude upřesněn).
	Nastavení komunikačních aktivit směrem k CS, veřejnosti, vedení obce, zpracování aktivit do koncepce	Cíl 1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území	Postup komunikace témat souvisejících s prevencí rizikových projevů chování v území se bude řídit dokumenty obce Strategie komunikace s veřejnosti pro obec Dvorce a Místní komunikační plán obce Dvorce.

Komentář experta:

Přes určité výzvy program pokračuje a rozvíjí se. Klíčové bude v následujícím období zefektivnit koordinaci, posílit závazek všech partnerů k plnění dohodnutých aktivit a zajistit, aby získané poznatky a plánovaná opatření byly skutečně implementovány v praxi. Zvláštní pozornost by měla být věnována časovému managementu a hledání způsobů, jak překonat kapacitní omezení klíčových aktérů.

ČÁST 3 VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU

Vyhodnocení plnění kritérií sociálního začleňování

Kritérium	Název ukazatele	Vyhodnocení závěrečného posunu v lokalitě
1.1 Obec je aktivní v oblasti propojování a koordinace aktivit obce, dalších relevantních aktérů a zástupců cílových skupin v lokalitě (POVINNÁ AKTIVITA).	V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevenci rizikového chování.	ANO, pracovní skupina byla ustanovena, vychází z ustanovení MDT. Jedná se o období LP. Spolupráce s je navázána s adiktologem prostřednictvím případných konzultací. Je navázána komunikace s OSPODem, přestože úvodní setkání k nastavení hlubší spolupráce bylo z důvodu přírodní katastrofy (povodně 2024) odloženo. Stěžejní je pozice starosty a manažera prevence kriminality.
	V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování CS a jeho projevů.	ANO, ke sběru dat průběžně dochází, je organizována bezpečnostní analýza obce. Byl organizován sběr informací k plánu rizikového chování. PS dle potřeby aktualizuje a vyhodnocuje bezpečnostní analýzu obce.
	V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování a jeho projevů ve členění dle specifických cílových skupin (osoby opouštějící VTOS, osoby opouštějící institucionální výchovu, děti a mládež apod.).	ČÁSTEČNĚ, jsou průběžně sbírána dostupná data na jejich základě jsou nastavovaná další opatření.
	Obec cíleně zapojuje relevantní aktéry v území při zjišťování potřeb cílových skupin.	ANO, jsou zapojováni všichni aktéři dle potřeb.
	Obec má vytvořenou síť spolupracujících aktérů, jejíž fungování je formálně ukotveno (jsou definovány role aktérů,	Nebylo součástí PP.

	způsob komunikace mezi aktéry, četnost setkávání apod.).	
	Obec zapojuje všechny relevantní aktéry v lokalitě do tvorby opatření/ návrhu aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	ANO
	Obec má pravidelně aktualizovaný přehled o realizaci aktivit prevence rizikového chování na daném území.	ČÁSTEČNĚ, cílem PP bylo zmapování prevence v obci, nastavení přehledu o realizaci aktivit prevence rizikového chování v obci nebylo cílem PP. V rámci PP přesto vznikl Plán prevence rizikového chování ve Dvorcích, který s největší pravděpodobností poslouží jako podklad k vytvoření souboru aktivit v rámci prevence rizikového chování pro dané území.
	Obec zapojuje osoby z CS ke zjišťování jejich potřeb.	ČÁSTEČNĚ, bezpečnostní analýza Dvorců byla mapována mezi veřejností. Přestože se veřejná setkání a fokusní skupiny většinou neorganizují, míra zapojení do dění ve Dvorcích je odpovídající a reaguje na potřeby dotčených CS.
1.2 Obec vlastními zdroji přispívá k prevenci rizikového chování.	Obec zapojuje/ podporuje osoby z CS do tvorby/ při realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	Nebylo součástí PP.
	Obec má vyčleněný úvazek terénního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování, který aktivně vykonává monitoring výskytu rizikového chování v území.	Nebylo součástí PP. Obec aktuálně poptává služby pouze prostřednictvím služeb jiných měst.
	Obec má vyčleněný úvazek ambulantního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování se zaměřením na specifické cílové skupiny (osoby opouštějící VTOS, osoby opouštějící institucionální výchovu apod.).	Nebylo součástí PP. Obec aktuálně poptává služby pouze prostřednictvím služeb jiných měst.
	Obec sama organizuje aktivity podporující prevenci rizikového chování zaměřené na specifické cílové skupiny.	Nebylo součástí PP.
	Obec využívá vlastní prostředky k podpoře aktérů v lokalitě při realizaci aktivit směřujících k prevenci rizikového chování.	Nebylo součástí PP.

	Například: příspěvky a dotace, materiální podpora.	
	Obec využívá vlastní prostředky k podpoře cílových skupin. Například: zvýhodnění specifických CS při přístupu k sportovním, kulturním a společenským akcím, materiální či finanční podpora CS, při realizaci svépomocně organizovaných aktivit.	Nebylo součástí PP.
	Obec aktivně využívá nástroje k motivaci cílových skupin k jejich zapojení se do realizovaných aktivit/ opatření v oblasti prevence rizikového chování.	ČÁSTEČNĚ, informační kanály jsou navázány přes FB stránky, stránky školy, stránky obce, vývěsky apod.
2.1 Obec podporuje, využívá a koordinuje nástroje prevence kriminality a předcházení sousedských/ občanských sporů.	V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji prevence kriminality na svém území.	ANO, data jsou sbírána a vyhodnocována.
	V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevence kriminality.	ANO
	Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality všechny relevantní aktéry v území.	ANO
	Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality zástupce cílových skupin.	ČÁSTEČNĚ, na LP dochází APK.
	Obec má zpracovanou strategii prevence kriminality, která reaguje na problémy v území.	ANO, ve formě plánu prevence rizikového chování.
	Obec má zřízenou pozici asistenta prevence kriminality/ domovníka preventisty.	ANO, 2 APK, domovníci prozatím nikoliv.
	Obec zaměstnává na pozicích APK/ DP osoby z cílové skupiny.	ANO, jedná se o osoby z CS.
	Obec pravidelně sleduje a vyhodnocuje vzdělávací potřeby APK/ DP (případně dalších pracovníků v oblasti prevence	ANO, součinně se v tomto bodu řídí potřebami APK i je vázána projektem.

	kriminality), včetně zajištění odpovídajícího vzdělávání pro tyto osoby.	
	Obec vyčlenila prostory pro řešení sousedských sporů, občanského soužití a mezilidských vztahů (včetně zajištění podpory mediace sporů).	Nebylo součástí PP.
	Obec finančně, materiálně nebo metodicky podporuje aktivity, jako např. sousedská setkání, komunitní akce, schůze. Aktivně komunikuje se zástupci komunity.	Nebylo součástí PP.
	Obec zapojuje osoby ze SVL do participativních procesů a usiluje o jejich zapojení a spoluúčasti na připravovaných a realizovaných řešeních.	Nebylo součástí PP.

Vyhodnocení naplnění výstupů a cílů programu

- Cíl: Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí
 - Výstup: Byl vytvořen multidisciplinární tým a zahájena pravidelná setkání, kdy první jednání proběhlo 16.5. 2023.
 - Hodnocení: Cíl byl SPLNĚN
- Cíl: Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území
 - Výstup: Probíhala pravidelná setkání MDT a konzultace s místními aktéry.
 - Hodnocení: Cíl byl ČÁSTEČNĚ SPLNĚN – komunikační systém byl nastaven, ale je třeba jej dále rozvíjet a formalizovat.
- Cíl: Obec zavede koncepční přístup pro řešení problému užívání návykových látek
 - Výstup: Byl vytvořen Plán prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže.
 - Hodnocení: Cíl byl SPLNĚN

1.1 Vytvořit funkční síť aktérů v oblasti řešení závislostí

Program pro vytvoření funkční sítě aktérů v oblasti řešení závislostí ve Dvorcích byl zahájen v květnu 2023 a pokračuje do současnosti. Hlavním výstupem je Plán prevence rizikového chování cílové skupiny.

Program začal úspěšným sestavením multidisciplinárního týmu (MDT) v květnu 2023, což položilo základy pro další kroky.

Následně byly definovány priority a cíle programu, které byly odsouhlaseny všemi zúčastněnými stranami. V červnu 2023 byla provedena analýza místních a vnějších zdrojů, jejíž výstupy byly využity pro tvorbu Plánu prevence rizikového chování ve Dvorcích. Plán byl aktualizován v létě 2024 s ohledem na nově definované potřeby v území a předcházet mu sběr dat z území včetně zpracování Analytického podkladu v květnu 2024. Průběžné sledování vývoje situace v území a sběr dat stále probíhají. Nicméně, plánovaný výzkum a seminář k práci s daty nebyly realizovány.

Navázání spolupráce s NNO zatím nebylo splněno, ale probíhají jednání o rozvoji sociální práce v obci a zefektivnění spolupráce mezi obcí, ZŠ Dvorce a OSPOD Bruntál.

Koncepce byla úspěšně zpracována a bude předložena zastupitelstvu města ke konci roku 2024.

Přenos zkušeností a dobrých praxí z jiných lokalit a hledání finančních zdrojů pro realizaci aktivit probíhá průběžně, včetně vyhledávání vhodných dotačních titulů. Financování aktivit z rozpočtu obce a školy bude probíhat v rámci ověření funkčnosti nastavených opatření.

1.2 Vytvořit systém funkční komunikace problematiky v území

Cíl 1.2 se zaměřuje na vytvoření systému funkční komunikace problematiky v území, jehož hlavním výstupem má být komunikační strategie obce. Tento proces byl zahájen v červnu 2023 a pokračuje do současnosti.

Prvním krokem byla analýza současného stavu, včetně analýzy vnitřních a vnějších zdrojů. Tato analýza čerpala z již existujících dokumentů, konkrétně z Místního komunikačního plánu Dvorce 2021-2023 a

Strategie komunikace s veřejností pro obec Dvorce, které byly vypracovány Agenturou pro sociální začleňování (ASZ). Využití těchto dokumentů umožnilo efektivní start procesu, jelikož poskytly výchozí informace o komunikační situaci v obci. Pro další práci na tématu se bude postupovat dle již zpracovaných podkladů a dalších dokumentů obce.

Druhý krok, zapojení aktérů a využití jejich potenciálu a vzdělávací aktivity, včetně přenosu dobrých praxí, probíhají průběžně. Aktuálně je plánována účast zástupců multidisciplinárního týmu (MDT) na workshupu Komunikace sociálních a bezpečnostních témat a Britská expertíza při komunikačních řešeních poplašných zpráv a dezinformací.

Proces vytváření systému funkční komunikace problematiky v území postupuje, zejména využití existujících dokumentů a plánů je pozitivním aspektem, který by mohl urychlit a zefektivnit celý proces.

Pro úspěšné dokončení dalších/ budoucích cílů bude klíčové důsledně realizovat zbývající kroky, zejména implementaci a ověření funkčnosti nastavených komunikačních aktivit.

Vyhodnocení a shrnutí celkového přínosu programu na lokalitu, dle závěrečného posouzení naplňování kritérií sociálního začleňování daného programu

Poradenský program ve Dvorcích dosáhl pokroku v oblasti prevence rizikového chování a řešení problematiky závislostí, a to navzdory některým časovým omezením. Program se zaměřil především na děti a mládež, přičemž přinesl obci několik přínosů:

- Jedním z hlavních úspěchů bylo vytvoření multidisciplinárního týmu, který umožnil efektivnější spolupráci mezi různými aktéry v území. Toto zlepšení koordinace a komunikace mezi místními subjekty výrazně přispělo k celkovému úspěchu programu.
- Dalším důležitým výstupem bylo zpracování Plánu prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže, který poskytuje strategický rámec pro budoucí aktivity v této oblasti.
- Program také významně zvýšil povědomí o problematice závislostí a možnostech její prevence mezi místními aktéry. Toto zvýšené povědomí je zásadní pro dlouhodobou udržitelnost preventivních opatření v obci.

Celkově lze říci, že poradenský program položil solidní základy pro dlouhodobé řešení problematiky rizikového chování a závislostí ve Dvorcích, a s plánovanými budoucími aktivitami se očekává další pozitivní vývoj v této oblasti.

Další možný plán spolupráce

1. Pokračovat v pravidelných setkáních a rozšiřovat okruh zapojených aktérů.
2. Vytvořit systém pravidelného sběru a vyhodnocování dat o rizikovém chování v obci.
3. Pokračovat v ověření nastaveného systému prevence rizikových projevů chování. Zejména se zaměřit na zajištění působení potřebných sociálních služeb v území a zefektivnění spolupráce s potřebnými institucemi.
4. Realizovat aktivity navržené v Plánu prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže.
5. Rozvíjet spolupráci s OSPOD Bruntál a dalšími relevantními institucemi v regionu.
6. Zaměřit se na větší zapojení cílové skupiny (dětí a mladistvých) do plánování a realizace preventivních aktivit.
7. Hledat možnosti financování preventivních aktivit z externích zdrojů (dotace, granty).

Seznam zkratk

ASZ/ AGENTURA – Agentura pro sociální začleňování/ Odbor pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj

APK – asistent prevence kriminality

CS – cílová skupina

EX – expert

LK – lokální konzultant

MDT – multidisciplinární tým

MT – mikrotým

OSPOD – Orgán sociálně právní ochrany dětí

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

OZKSV – oblasti se zvýšenou koncentrací sociálního vyloučení

SVL – sociálně vyloučená lokalita

RCV – regionální centrum východ

ÚC – územní celek

ZŠ – základní škola